

Promocija branja na šoli

»Kdor bere, živi tisoč življenj.« George R. R. Martin

Branje je zelo pomembno za človeka, saj s tem širi svoj besedni zaklad, poveča koncentracijo, spodbuja domišljijo ter razmišljanje o prebranem. Branje ponuja intimen čas zase, v katerem se lahko poglobimo v lastne misli. Da je to le nekaj od številnih razlogov ZA branje, učitelji in vzgojitelji zagotovo vemo.

V tednu pred slovenskim kulturnim praznikom smo zato na šoli izvedli promocijo branja, ki smo jo naslovili »Kdor bere, živi tisoč življenj«. Vsi učitelji smo pri svojem predmetu ob začetku ure z dijaki pet minut posvetili glasnemu branju. Naša želja je bila brati predvsem leposlovna besedila, ki smo jih želeli navezati na cilje posameznih predmetov. Namen promocije branja je bil spodbujati pozitiven odnos do branja tako pri dijakih

kot učiteljih, različna predmetna področja smo želeli povezati z branjem leposlovnih del in ozavestiti pomen šolske knjižnice. Dijaki so pri pouku knjige glasno prebirali, tako da je knjiga med njimi krožila, s tem smo razvijali tudi zmožnost glasnega branja.

Promociji so se pridružili tudi vzgojitelji v dijaškem domu, ki so dijake tudi v popoldanskem času spodbujali k branju dobrih knjig. V šolski knjižnici pa smo izdelali zaboj, ki je namenjen izmenjavi knjig, ki smo jih že prebrali in bi jih radi podarili naprej. Zaboj je sam po sebi umetniško delo, ki predstavlja kolaž Pilonovega ustvarjanja – v njem se bodo knjige zagotovo dobro počutile.

V duhu kulture smo v četrtek, 7. februarja, v večnamenskem prostoru šole izvedli prireditev pred kulturnim praznikom. Prisluhnili smo glasbi, Prešernovim Poezijam in GIZ-ovcem.

Razlogov za branje je mnogo. Zdi pa se, da jih tako mladi, odrasčajoči bralec, kot tisti starejši, izkušeni bralec, včasih spregledata. V tednu promocije branja smo imeli skupaj priložnost pokazati, kaj vse se skriva v branju, pa tega še nismo odkrili. Bistvenega premika mogoče nismo opazili, a vsaka sprememba se začne z majhnim korakom. In ta je bil odločen, kot je vizija naše šole. »Pilonovci stopamo po poti srčnosti, vedoželjnosti in ustvarjalnosti.«

Toliko o promociji branja ... zdaj pa se vračam h knjigi ...

Mateja Ceket Odar, prof.

»Brati pomeni početi podvige.«

Tone Pavček

Za dijake prvih letnikov programa Predšolska vzgoja je knjiga po lastnem izboru postala del obvezne opreme za slovenščino. Vsako uro slovenščine namreč začnemo s tihim branjem leposlovja v slovenskem jeziku. Dijaki ob polletju pravijo, da bi zdaj že pogrešali svojih

pet minut, ko se lahko umirijo in se z najintimnejšo bralno izkušnjo pripravijo na potovanje po svetu besed.

Tako so o branju in njegovem pomenu razmišljali tisti, ki so knjigo po svojem izboru kdaj pozabili prinesiti k pouku.

Izjave dijakov:

Kot obstaja rož'ca za vsako bolezen, obstaja tudi knjiga za vsak okus.

Zoja Dolenc, 1. d

Med branjem občutim in se soočam s čustvi, ki jih nikoli ne bi hotela zares doživeti.

Živa Turšič Ivančič, 1. d

Med branjem se vživljam v posamezne like in se ukvarjam z njihovimi problemi, na svoje pa ta čas pozabimo.

Meri Bužinel, 1. d

Včasih se ne spomnim dobro, ali se je nekaj res zgodilo ali sem o tem samo brala.

Beatreze Vendramin, 1. d

Knjige sooblikujejo bralčev pogled na svet in vplivajo na njegovo življenje.

Leila Štrancar, 1. d

Če bereš, ne moreš imeti več življenj, lahko pa je tisto eno bogatejše.

Janja Winkler, 1. e

Tudi v najgloblji domišljiji odsevajo trenutki resničnosti.

Lana Batič, 1. e

Na živce mi gre bahanje s količino prebranih knjig. Branje je kvaliteta, ne kvantiteta!

Tjaša Vrečar, 1. e

Profesorica Alenka Vidmar ter dijaki iz 1. d in 1. e

Minevanje / Pretakanje

Na letošnji razstavi Minevanje / Pretakanje smo se dijaki prvih letnikov gimnazije posvetili delu Jožeta Tisnikarja, samoukega slikarja in enega izmed najbolj prepoznavnih imen slovenskega modernega slikarstva po drugi svetovni vojni. Tisnikar je na svojih slikah upodabljal minljivost človeškega življenja. Upodabljal je ljudi na meji tega sveta, navdih pa je črpal iz svojega življenjskega in delovnega okolja.

Skupaj smo se odločili, da bomo na temo minljivosti življenja ustvarili kolaže. Iz starih časopisov in revij smo izrezovali različne podo-

be, ki nas spominjajo na smrt, in jih prilepili na velik list papirja. Vsak je razmišljal v svojo smer, zato je nastalo mnogo različnih in zanimivih likovnih del. Pri delu pa se nismo posvečali zgolj kolažem. Šest deklet iz 1. b razreda (Maruša, Zala, Ana, Neža, Mali in Zarja) je izdelalo kip sošolke. Dijaki in dijakinje 1. a razreda pa smo pri uri biologije izdelali vijačnico DNK, ki smo jo dodali kipu, in s tem osmislili življenjski krogotok. Delo je potekalo sproščeno, v razstavo je bilo vloženo veliko truda.

Nina Pelicon in Matic Curk, 1. a

Marija Mezeg – srečanje s pisateljico in našo bivšo dijakinjo

Marija Mezeg, otroška pisateljica in naša bivša dijakinja, je za otroke izdala veliko slikanic. Dijakinje 4. č razreda smo jih v sredo, 23. 1. 2019, ob 11. uri na šoli predstavile dijakom 4. č, d in e razreda, ob 18. uri pa v Lavričevi knjižnici v okviru ure pravljic za otroke.

Že v začetku šolskega leta smo se seznanile z literarnim ustvarjanjem gospodične Marije Mezeg, ki je pred enajstimi leti maturirala na naši šoli. Že v četrtem letniku se je preizkusila v literarnem ustvarjanju in uspešno stopila na ustvarjalno pot z romanom Laži o lepoti (pod psevdonimom Stella Kos). V tem in v naslednjih dveh romanih je predstavila mladostniške težave

in tako marsikomu pomagala prebroditi najtežje trenutke.

Že med študijem babištva je pisala besedila pravljic za otroke. Prvo besedilo je Mamljiva potička, ki je nastalo kot zvočna pravljica v okviru pravljic Lahko noč, otroci na Radiu Ljubljana (RTV SLO, Radio, 1. program). Sledile so še Triglavski velikan, Medena skrivnost kranjske čebele, Wca z Bca, Ptujski kurent in njegova Magdalenica, Skrivnostna piščalka Ljubljanskega barja, Benjamin in skrivnostno Divje jezero.

Na pogovor smo se zavzeto pripravljale, prebrale vsa njena besedila, v pogovoru pa smo jih poskušale predstaviti, da so

poslušalci – sošolci iz 4. č, d, e razreda spoznali celovito podobo zgodbe in literarnih likov. Ob vsakem besedilu smo pripravile nekaj vprašanj, avtorica pa je z odgovori razkrila motive, kje je iskala snov in katero idejo je zavila v zgodbo. V svojih besedilih pogosto izpostavi domovinsko tematiko, vključuje slovenske narodne običaje in znamenitosti, da bi se bralci zavedali bogastva, ki jih ima naša dežela. Zgodbe so s skrivnostno nitko povezane z osebami, ki so bile in so pomembne v njenem življenju, zato so njim tudi posvečene.

Marija Mezeg se je v pogovoru spomnila tudi svojih srednješolskih dni, na katere jo vežejo lepi spomini. Čas nas oddaljuje in vsak gre svojo pot, lepi spomini pa ostanejo. Iz srca se ji zahvaljujemo, da si je vzela čas za obisk in pogovor z nami, na njeni življenjski poti pa ji želimo še veliko uspehov in zadovoljstva tudi na literarnem področju.

Naja Mrak, Doris Pirih, Neža Dolenc, Sara Vodopivec, Urška Mikuž, Lenča Rijavec, Mojca Poljanec, 4. č

Srečanje je eden od številnih dogodkov, ki smo jih pripravili v počastitev 20-letnice izvajanja programa Predšolska vzgoja na naši šoli.

Zlatorumeni dragulj navdušuje tudi pozimi

V tednu med 10. in 14. decembrom 2018, ko se je po Ajdovščini podila močna burja in se je termometer bojeval z okoli 5°C, sem se v okviru Erasmus+ mobilnosti za osebje znašla v sončni, zeleni, spomladansko topli deželi limon in oliv.

Ciper, tretji največji otok v Sredozemskem morju, je zaradi svoje strateško pomembne lege že od nekdaj predstavljal most med Evropo, Azijo in Afriko in tako skozi zgodovino zamenjal kar nekaj »gospodarjev«. Ker je bil vse do leta 1960 angleška kolonija, angleščina še danes ostaja drugi pogovorni jezik celotne populacije.

Odločilni mejnik v sodobni zgodovini te majhne otoške države z manj kot 800.000 prebivalci pa je predstavlja leto 1974, ko je severni del otoka zasedla Turčija in ustanovila turško republiko Severni Ciper. Krvava vojna se je globoko in boleče zarezala v spomin ljudi, ki še

danes s trpkim glasom pripovedujejo o pogrešanih sinovih, ubitih možeh in razkropljenih družinah. V želji po mirnejšem in boljšem življenju je takrat kar tretjina prebivalstva odšla v Veliko Britanijo, Kanado in ZDA. Ciper je sicer danes mirna dežela, a ločnica med grškimi in turškimi Ciprčani ostaja.

Moja naloga na Cipru pa ni bila potopisne narave, čeprav sem spoznala veliko o deželi, ljudeh in njihovi kulturi. Udeležila sem se izobraževanja o trajnostnem razvoju. S prav tem namenom sta na otok prišli še dve francoski učiteljici biologije iz srednje kmetijske šole v bližini Poteueja ter Zagrebčanka, osnovnošolska učiteljica biologije. Pod svoje okrilje nas je vzela energična gostiteljica Anna, doktorica znanosti. Danes dela na ministrstvu za izobraževanje, piše učbenike, oblikuje kurikule in skupaj z možem vodi izobraževalni center, v okviru katerega je potekalo

naše izobraževanje. Pri izpeljavi programa sta jima pomagala še slikar Krystos in učiteljica razrednega pouka Elaini. Vsi štirje so kot številni Ciprčani svoje znanje nadgradili v tujini, a se potem ponovno vrnili na rodni Ciper.

Usklajena in zavzeta ekipa domačinov je poskrbela, da so bili naši dnevi zapolnjeni od jutra do poznega večera. Del aktivnosti je potekal v izobraževalnem centru, kjer smo poglobljeno razpravljali o trajnostnem razvoju, del je potekal v okviru hospitacij, ko smo opazovali delo lokalnih učiteljic, del pa na terenu, ko smo sami proučevali vplive, ki jih vrši človek, in posledice tako za okolje kot za posameznika. Svojemu delu predana voditeljica nas je opremila s številnimi materiali in idejami, ki jih bom lahko uporabila pri pouku angleščine in razrednih urah.

Četudi so mnenja o Erasmus+ deljena in mnogi zatrjujejo, da se po nepotrebnem troši evropski denar, sama mislim, da je izkušnja, ki jo doživiš v tujini, med tujci, a vendarle cehovskimi kolegi, dragocena in neponovljiva. Koristno je stopiti ven tudi zato, da se ponovno zaveš, kaj vse ti ponuja dom, pa včasih tega ne vidiš ali ne znaš izkoristiti. Prav tako je pomembno deliti izkušnje s kolegi iz tujine, primerjati in se kritično opredeliti do svojega in tujega. Predvsem pa je prav, da se domače okolje bogati z novo pridobljenimi znanji, s čimer se posameznik vsaj nekoliko oddolži za priložnosti novih spoznanj.

mag. Melita Lemut Bajec

Napeta igra

Uspešne nogometašice in nogometaši

Februarja smo v okviru Šolskih športnih tekmovanj v Ajdovščini organizirali regijski turnir v nogometu za fante. Udeležilo se ga je 7 ekip, kar je bilo zagotovilo za kakovosten nogomet in borbo do zadnjega diha. Napeti boji, številčna publika in izenačenost po točkah do zadnjih tekem so poskrbeli, da

so fantje na igrišču pustili srce. Na koncu so osvojili 4. mesto.

Naša dekliška nogometna ekipa pa je na močnem regijskem turnirju v Vipavi zasedla prvo mesto in se tako zasluženo uvrstila na državno tekmovanje.

Čestitke vsem!

Od drugačnosti do aktivnega državljanstva

Kratka navodila za spreminjanje sveta

Drugačnost je pravzaprav vse tisto, kar ni v skladu z našimi prepričanji, nekaj, kar za nas ni pravilno. Ob tem pa se pozabimo vprašati, kaj sploh je pravilno in za koga je nekaj pravilno. Zaradi tega se na drugačne od nas gleda zviška in z zavračanjem. S tem pa se nezavedno škoduje družbi in posamezniku.

Tudi med mladimi in starejšimi je veliko razlik. Vzemimo za primer naš dan. Zjutraj vsi vstanemo z

enako mislijo. Želimo si preživeti dan z ljudmi, ki so nam pri srcu. Nam je ta želja veliko lažje izvedljiva, saj smo v nenehnem stiku z družino in prijatelji. Njihov dan pa je za razliko od našega veliko bolj monoton. V šoli se učimo o stvareh, ki so jih ti najverjetneje tudi doživeli. Borili so se v vojnah, za enakopravnost med spoloma, proti rasizmu, da lahko mi živimo v boljšem, pravičnejšem svetu. A še vedno moramo veliko

storiti v tej smeri. Zdaj imamo mi priložnost, da pokažemo, kaj nam je pomembno.

To že počnemo z izražanjem svojih mnenj v domači občini. Dosegli bomo veliko, če bomo v tem vztrajali. V šoli smo se v sklopu obveznih izbirnih vsebin in programa Popestrimo šolo tri dni ukvarjali s temo aktivnega državljanstva – Skupaj spreminjamo svet.

Tu je samo nekaj nasvetov in idej, kako to lahko dosežemo:

- Izrazimo to, kar nas moti, in iščemo načine, kako bi to spremenili.
- Povežemo se z mladinskimi organizacijami in občino.
- Na družabnih omrežjih spregovorimo o nam pomembnih temah.
- Organiziramo dogodke, na katerih se povezujemo ob skupnih idejah in interesih.
- Ustvarjamo plakate na pomembno temo.

Vse to in še več smo počeli in v treh dneh spoznali, da je naše

mnenje pomembno. Če v nekaj verjamemo, moramo pri tem vztrajati. To veliko lažje storimo v skupini enako mislečih ljudi. V izmenjavi idej moramo ostati spoštljivi in se znati tudi prilagajati.

Udeleženci delavnic Skupaj spreminjamo svet iz 1. a in 1. b

Slika:
Mali Vidmar Vrabc, 1. b

Raziskovalna dejavnost: Življenje in delo Charlesa Darwina

Druga polovica 19. stoletja je čas velikega napredka naravoslovnih znanosti in druge industrijske revolucije. 19. stoletje je prineslo mnogo novih znanstvenih odkritij na različnih področjih človekovega delovanja. Številni izumi s področja fizike, kemije, medicine in tehnike so ljudem dajali nove priložnosti in olajšali delo. Znanost in tehnika sta nameravali človeštvo peljati v boljši svet, čeprav se nista zavedali dolgoročnih posledic vpliva razvoja na okolje. Spremembe so se dogajale tudi na družboslovnih področjih, kot sta filozofija in umetnosti ...

Konec 18. in v začetku 19. stoletja se je v znanstvenih krogih prvič pojavila beseda biologija. Najprej v znanstvenih razpravah v latinskem jeziku, kasneje pa tudi pri prevodih znanstvenih del v različne evropske jezike. V današnjem pomenu besede jo je prvi uporabil francoski naravoslovec Jean Baptiste de Lamarck, in to že konec 18. stoletja.

Danes biologijo razumemo kot vedo o življenju. Proučuje razvoj, gradbo in delovanje živih bitij ter

njihovo povezanost in soodvisnost. V zadnjih desetletjih govorimo o sistemski biologiji, saj živa bitja in procese, ki potekajo v njih in med njimi obravnavamo na različnih sistemskih nivojih: od molekul (molekularna biologija, genetika, biokemija) preko posameznih tkiv, organov in organskih sistemov (anatomija, fiziologija) do živega bitja kot celote (sistemika, taksonomija, ekologija in etologija). Še več, živo bitje je vključeno v okolje in živi v interakciji z drugimi organizmi (tako govorimo o ekologiji in evoluciji), vse tja do biosfere, ki predstavlja celoten živi svet našega planeta Zemlje. Ne le to – raziskuje in ugotavlja, kako se je razvilo prvo življenje na Zemlji, ter kakšne so bile njegove razvojne poti (paleobiologija). Danes je biologija veda, ki koraka z velikimi koraki. V zadnjih desetletjih se je njeno raziskovanje razdelilo na veliko področij, tudi povezanih z drugimi znanostmi (kemijo, fiziko, psihologijo ...). Predvsem na področju molekularne biologije in mikrobiologije prihajamo do revolucionarnih odkritij, ki bodo

v prihodnosti bistveno spremenila naš način življenja in razmišljanja. Nekatera nova odkritja v 21. stoletju nas navdajajo z navdušenjem, nekatera pa morebiti celo s strahom (področje zdravljenja, ekološka problematika, genske manipulacije ...). Vsekakor bo v bodoče potrebnega veliko biološkega znanja, da se bomo znali pravilno odločati o svoji prihodnosti in znali argumentirano razpravljati o moralno etičnih vprašanjih, ki nam jih ponuja sodobna znanost.

Biologijo kot vedo je ključno zaznamoval naravoslovec Charles Darwin, ki je v 19. stoletju pojasnil razvoj živih bitij in mehanizme, ki vodijo sam proces. Ker v tem letu obeležujemo 210. obletnico njegovega rojstva (12. februar 1809) in 160 let od izida knjige O nastanku vrst (On the Origin of Species: 24. november 1859), smo letošnjo delavnico v okviru OIV posvetili raziskovanju življenja in dela enega najpomembnejših raziskovalcev s področja biologije, Charlesu Darwinu.

Sonja Marušič, prof.

V okviru obveznih izbirnih vsebin, ki smo opravljali dijaki 1. in 2. letnikov gimnazije, smo se nekateri udeležili delavnice biologije. Naša glavna tema je bilo življenje in delo Charlesa Darwina.

Prvi dan smo izvedli veliko o njegovih odkritjih in življenju nasploh. V pomoč nam je bilo veliko knjig in krajši dokumentarni film. Delo smo si razdelili tako, da smo se eni bolj poglobili v njegovo življenje v mladosti, drugi v njegovo potovanje in raziskovanje z ladjo Beagle, tretji pa v njegova dela.

Drugi dan smo izvedli vajo z naslovom Evolucija kvasovk. Uporabili smo pet različnih sevov kvasovk in preučevali njihovo rast v treh različnih sladkorjih (glukozi, fruktozi in saharozi). Aktivnost rasti smo določili s količino nastalega CO₂, s pomočjo računalnika in Vernierjevih senzorjev za merjenje pritiska. Med delom smo naleteli na nekatere težave, ki smo jih uspešno rešili. Naučili smo se rokovati s sodobno opremo ter uporabljati program Logger Pro za zbiranje in urejanje podatkov in grafov.

Tretji dan smo na podlagi zaključkov našega dela izdelali več plakatov: časovni trak Darwinovega življenja in dela, poročilo o vaji, ki smo jo izvedli, plakat z mislimi Charlesa Darwina in plakat, na katerem smo predstavili nekatere bolj znane mite in resnice o tem velikem znanstveniku. Pri zadnjih dveh nam je na pomoč priskočila profesorica angleščine, saj je bilo prevajanje iz angleščine kar velik izziv.

Na tej delavnici nismo le poglobili našega znanja s področja biologije, temveč tudi znanje angleščine in slovenščine.

Maruša Blaško in Lara Mrevlje, 2. a

Na OIV mi je bilo super, glede na to, da sem bil edini dijak prvega letnika in od prej nisem nikogar poznal. Po mojem mnenju je bila delavnica predvsem poučna. Naučil sem se različnih načinov dela, nove stvari o Darwinu in kvasovkah, o skupinskem delu, predvsem to, kako si delo razdeliti. Všeč mi je bilo vzdušje, saj je vsak že od začetka vedel, kaj bo naredil in se potrudil za dober končni izdelek. Nismo se učili samo mi, ampak se bodo tudi tisti, ki si bodo vzeli čas prebrati naše plakate.

Tej Skomina, 1. a

V okviru OIV sem se udeležila delavnice s področja biologije. Bilo je zelo poučno, saj smo veliko izvedeli o življenju in delu angleškega naravoslovca Charlesa Darwina. Predvsem mi je bilo zanimivo njegovo potovanje z ladjo Beagle. Naslednji dan je bila delavnica malo drugačna. Izvedli smo eksperimentalne vaje. Ugotavljali smo, kako se spreminja tlak v odvisnosti od seva kvasovk in vrste hrane, ki smo jim jo izbrali. Dobljene rezultate smo primerjali med seboj in izpeljali zaključke. Tema je bila kar zabavna in poučna, zato si želim, da bi bilo več takih dejavnosti, kjer znanja pridobivamo na drugačen način.

Nika Mozetič, 2. a

Četudi sem se OIV-ja udeležil samo za dva dni, sem bil vseeno pozitivno presenečen. Poskus se mi je zdel zelo zanimiv, ker smo računalništvo povezali z biologijo. Drugi dan pa se je pokazal timski duh ter sodelovanje, ko smo izdelovali naš končni izdelek. Sama tema mi je bila znana, saj smo alkoholno vrenje obdelali že pri pouku pa tudi zato, ker se s kvasovkami srečamo v vsakdanjem življenju (npr. pri vzhajanju kruha ter pri izdelavi vina).

Matija Kočever, 2. a

Delavnica mi je bila v celoti všeč in zanimiva, saj sem pridobil nova znanja o življenju in delu Charlesa Darwina in s področja evolucije. Spoznali smo Darwinovo teorijo o razvoju živih bitij, ki je bila za tisti čas nesporemljiva in njegov doprinos biološki znanosti. Predvsem zanimiv mi je bil eksperiment s kvasovkami, v katerem smo ugotavljali aktivnost kvasovk v odvisnosti od razpoložljive vrste hrane.

Tilen Gregorič, 2. a

V preteklem tednu sem se naučil veliko zanimivih stvari, ki se lepo povezujejo z našo učno snovjo. S potekom programa sem bil zadovoljen, saj je bil poučen in zabaven.

Žan Praček, 2. b

Junaki za en dan: Naj prostovoljski projekt v občini Ajdovščina

Se še spomnite naše lanske akcije Junaki za en dan, ko je okrog 400 pilonovcev štiri mesece naokrog delilo nasmeha in dobra dejanja? Prav za ta dejanja smo prejšnji teden prejeli nagrado za naj prostovoljski projekt v občini Ajdovščina. Prevzeli smo jo ob večerji, na katero nas je povabil organizator natečaja, Mladinski svet Ajdovščina.

Le kaj pripravljamo letos?

